

Lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse;

utfärdad den 26 mars 2015.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse³

dels att nuvarande 15 kap. 1 a–1 c §§ ska betecknas 15 kap. 1 b–1 d §§,

dels att 1 kap. 5 a §, 15 kap. 1 b, 1 c, 8, 9, 11, 14 och 18 §§ och 17 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 15 kap. 1 § ska lyda ”Ingripanden mot kreditinstitut och vissa fysiska personer”,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 14 kap. 7 a §, 15 kap. 1 a, 8 a och 9 a–9 d §§, och närmast före 15 kap. 9 a § en ny rubrik av följande lydelse.

1 kap.

5 a §⁴ Vid bedömningen av om ett innehav utgör ett kvalificerat innehav enligt 5 § 15 ska följande bestämmelser i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument tillämpas:

- 2 § första stycket 1 om depåbevis,
- 4 § första stycket, andra stycket 1–8, samt tredje och femte styckena, om beräkning av innehavet,
- 5 § andra stycket om beräkning av antalet aktier eller röstetal,
- 12 § 1 och 2 om undantag för aktier som innehas för clearing och avveckling eller förvaltas för någon annans räkning,
- 13 § om aktier som ingår i handelslager,
- 14 § om aktier som innehas av marknadsgaranter, samt
- 16 och 17 §§ om undantag för vissa moderföretag.

Vid bedömningen ska också tillämpas föreskrifter

- om aktier som innehas av marknadsgaranter, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3 lagen om handel med finansiella instrument eller 23 kap. 15 § 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och
- om undantag för vissa moderföretag, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 4 lagen om handel med finansiella instrument.

¹ Prop. 2014/15:57, bet. 2014/15:FiU13, rskr. 2014/15:146.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

³ Senaste lydelse av 15 kap. 1 c § 2014:982.

⁴ Senaste lydelse 2009:361.

Det som föreskrivs om aktier i de bestämmelser som ska tillämpas enligt första och andra styckena ska också tillämpas för andra andelar i företaget.

Aktier eller andelar som ett värdepappersinstitut eller ett kreditinstitut som driver finansieringsrörelse innehar till följd av verksamhet enligt 2 kap. 1 § 6 lagen om värdepappersmarknaden ska dock inte beaktas vid bedömningen, under förutsättning att

1. rösträtten inte utnyttjas eller används på annat sätt för att ingripa i emitentens förvaltning, samt
2. aktierna eller andelarna avyttras inom ett år från förvärvet.

Det som föreskrivs i fjärde stycket ska gälla också för aktier eller andelar som innehas under motsvarande förutsättningar av ett utländskt värdepappersföretag eller av ett utländskt kreditinstitut som driver finansieringsrörelse.

14 kap.

7 a § Finansinspektionen får utöver det som anges i 6 och 7 §§ besluta att en ägare som inte följer bestämmelserna i 1 eller 3 § ska betala en sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 kap. 8–9 §§.

15 kap.

1 a § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 4,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

16. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 2 inte är uppfyllda.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underåttelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

1 b §⁵ Vid valet av sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om kreditinstitutet gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att institutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

1 c §⁶ Utöver det som anges i 1 b § ska i försvårande riktning beaktas om kreditinstitutet eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 1 a § 2014:982.

⁶ Senaste lydelse av tidigare 1 b § 2014:982.

Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. institutet eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
2. institutet snabbt upphört med överträdelserna eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelserna ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

8 §⁷ Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas till högst

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår,
2. två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelserna, om beloppet går att fastställa, eller
3. två gånger de kostnader som institutet undvikit till följd av regelöverträdelserna, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelserna har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

8 a § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst

1. ett belopp som per den 17 juli 2013 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro,
2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelserna, om beloppet går att fastställa, eller
3. två gånger de kostnader som den fysiska personen undvikit till följd av regelöverträdelserna, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

9 §⁸ När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 b och 1 c §§ samt till institutets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som institutet eller den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelserna eller de kostnader som undvikits.

Sanktionsföreläggande

9 a § Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna ett ingripande enligt 1 a § fjärde stycket som är bestämt till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

⁷ Senaste lydelse 2014:982.

⁸ Senaste lydelse 2014:982.

9 b § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

9 c § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot kreditinstitutet för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

9 d § En sanktion för en överträdelse enligt 1 a § får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

11 §⁹ Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

14 §¹⁰ En sanktionsavgift eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

18 § Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen ska ske. I ett föreläggande som ställs till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening ska Finansinspektionen upplysa om att rätten efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att bolaget eller föreningen ska gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

Finansinspektionen får även ingripa mot den som driver rörelsen, genom beslut om sanktionsavgift enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss rörelse, får inspektionen förelägga den som driver rörelsen att lämna de upplysningar om rörelsen som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Vidare är den som är revisor i ett företag skyldig att på begäran av Finansinspektionen lämna sådana upplysningar om företagets rörelse som revisorn fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag.

I fråga om utländska företag får ett föreläggande enligt denna paragraf riktas mot såväl företaget som den som här i landet är verksam för företagets räkning.

⁹ Senaste lydelse 2014:982.

¹⁰ Senaste lydelse 2014:982.

1 §¹¹ Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 12 § och 15 kap. 9 a § och 18 § tredje stycket får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut som avses i 10 kap. 1 § andra stycket 1 får överklagas till regeringen.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

2. Äldre föreskrifter gäller för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

PER BOLUND

Eva-Lena Norgren
(Finansdepartementet)